

SOCIJALISTIČKA NARODNA
PARTIJA CRNE GORE
KLUB POSLANIKA

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	27. 05.	20 16. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/16-10	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

Podgorica, 27. 05. 2016. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Milutin Simović, potpredsjednik

PODGORICA

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predsjedniku Vlade gospodinu Milu Đukanoviću, postavljam sljedeće

PITANJE PREDSJEDNIKU VLADE

Da li smatrate da nedavni verbalni sukobi koje ste imali sa predstavnicima Srpske pravoslavne crkve, inače najbrojnije Crkve u Crnoj Gori, doprinose pomirenju, odnosno sprečavanju daljeg širenja, odnosno podsticanja vještačkih podjela u crnogorskom društvu, šta i u kojoj mjeri preduzimate, ili namjeravate da preduzmete na rješavanju i dalje evidentno neravnopravnog tretmana srpskog jezika, kojim inače govori većina građana Crne Gore, te neravnopravnog tretmana ćirilice, kao jednog od temelja naše kulturne baštine?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Predsjednik Kluba
Aleksandar Damjanović

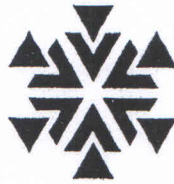
KLUB POSLANIKA SOCIJALISTIČKE NARODNE PARTIJE CRNE GORE

| Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 10, Podgorica | www.snp.co.me | klubposlanika@snp.co.me | +38220242084 |

Vlada Crne Gore
Predsjednik

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	10. VI	20 16	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/16-10/21		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Broj: 01 - 2456

Podgorica, 9. jun 2016. godine

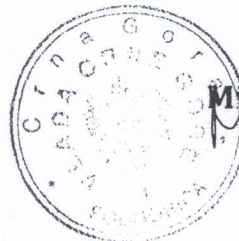
SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Darko PAJOVIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče Parlamenta,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 31. maja 2016. godine.

S poštovanjem,

Milo ĐUKANOVIĆ

3. Aleksandar DAMJANOVIĆ – SNP

POSLANIČKO PITANJE

Da li smatrate da nedavni verbalni sukobi koje ste imali sa predstavnicima Srpske pravoslavne crkve, inače najbrojnije Crkve u Crnoj Gori, doprinose pomirenju, odnosno sprečavanju daljeg širenja, odnosno podsticanja vještačkih podjela u crnogorskom društvu, šta i u kojoj mjeri preduzimate, ili namjeravate da preduzmete na rješavanju i dalje evidentno neravnopravnog tretmana srpskog jezika, kojim inače govori većina građana Crne Gore, te neravnopravnog tretmana ćiriličnog pisma, kao jednog od temelja naše kulturne baštine?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani gospodine Damjanoviću,

Smatram da se ne može govoriti o mom bilo kakvom sukobu, pa ni verbalnom, sa predstavnicima SPC. Samo sam u jednom intervjuu iznio vrlo preciznu i činjenično utemeljenu ocjenu o postupanju dijela SPC koje je suprotno državnim interesima Crne Gore.

Da li takvi moji stavovi mogu doprinijeti pomirenju i prevazilaženju podjela u crnogorskom društvu? Vjerujem da odgovorno javno ponašanje, koje podrazumijeva i saopštavanje argumentovanih ocjena o aktuelnim društvenim problemima, uvijek koristi. Čak i kada se podrazumijeva, s obzirom na istorijsku dimenziju i emocionalni naboj, da izrečene ocjene ne mogu naići na opšte odobravanje. Demokratska društva uostalom, funkcionišu na dijalogu ozbiljnih i odgovornih ljudi, utemeljenom na argumentima i činjenicama, čiji je cilj da se pitanja rješavaju, a ne stavljaju pod tepih.

Rezultat društvenog dijaloga i demokratskih procesa je da danas živimo u nezavisnoj, suverenoj, demokratskoj i građanskoj državi Crnoj Gori, na temelju odluke njenih građana na referendumu 21. maja 2006. godine. Kao slobodni i ravnopravni, bez obzira da li smo Crnogorci, Srbi, Bošnjaci, Albanci, Muslimani, Hrvati ili pripadnici drugih manjinskih naroda ili manjinskih nacionalnih zajednica, opredijelili smo se da živimo u društvu čije su osnovne vrijednosti sloboda, mir, tolerancija, poštovanje ljudskih prava i sloboda, multietnička demokratija, vladavina prava i tržišna ekonomija.

Živimo u državi koja je izbjegla opasna nacionalna prebrojavanja, ko je veći, a ko manji, u kojoj se garantuju prava svima bez izuzetka. Stoga će moj odgovor na drugi dio Vašeg pitanja, uz puno uvažavanje jezičkog bogatstva i osobenosti Crne Gore, jednakosti ćiriličnog i latiničkog pisma, u najvećem dijelu biti generalno fokusiran na jednakost ovih prava u društvu, koje različitost doživljava kao bogatstvo.

Ustavom Crne Gore, definisano je da je službeni jezik u Crnoj Gori - crnogorski. Da su ćirilično i latinično pismo ravnopravni, kao i da su u službenoj upotrebi i srpski, bosanski, albanski i hrvatski jezik. Ova Ustavna rješenja nizom propisa dalje su razrađena.

Zakonom o ličnoj karti (članom 7) propisano je da se obrazac lične karte štampa na crnogorskom i engleskom jeziku i popunjava na crnogorskom jeziku.

Za građane koji u službenoj upotrebi koriste srpski, bosanski, albanski ili hrvatski jezik, sadržaj obrasca i podaci u ličnoj karti unose se i na tim jezicima. Ime i prezime se unosi na jeziku i pismu podnosioca zahtjeva, na izričit zahtjev. Danom izdavanja lične karte, po službenoj dužnosti vrši se i unos imena i prezimena na tom jeziku i pismu u Matični registar rođenih.

Zakon obavezuje Ministarstvo unutrašnjih poslova da u prostorijama u kojim građanin podnosi zahtjev za izdavanje lične karte, na vidnom mjestu bude istaknuto obavještenje o ovom pravu.

Zakonom o putnim ispravama (članom 15) propisano je da se njihovi obrasci štampaju na crnogorskom jeziku, latiničnim pismom, kao i na engleskom i francuskom jeziku što je

međunarodni standard, a popunjavaju se na crnogorskom jeziku, latiničnim pismom.

Na zahtjev podnosioca, prezime i ime unosi se i ćirilničnim pismom, ili pismom manjinskog naroda ili manjinske nacionalne zajednice kojoj pripada, u skladu sa Ustavom, posebnim zakonom, ili međunarodnim ugovorom i standardima.

Zakonom o matičnim registrima (članom 3) propisano je da se matični registri vode, a izvodi i uvjerenja izdaju na crnogorskom jeziku.

Lično ime pripadnika manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice upisuje se u matične registre na njegovom jeziku i pismu, a izvodi i uvjerenja iz matičnih registara izdaju se i na jeziku i pismu tog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, u skladu sa zakonom.

Podaci dobijeni kroz primjenu navedenih propisa ukazuju da je na osnovu zahtjeva građana na ćirilici izdato 30.845 ličnih karata, 2.974 izvoda iz registra rođenih, 1.060 uvjerenja iz registra crnogorskih državljana i 896 izvoda iz registra umrlih. Na dva pisma (ćirilica i latinica) izdato je 11.932 pasoša. U prilogu pisanog odgovora dostaviću Vam detaljan pregled broja izdatih dokumenata do 29. maja 2016. godine.

Procesnim zakonima (Zakonikom o krivičnom postupku, Zakonom o parničnom postupku, Zakonom o upravnom postupku, Zakonom o upravnom sporu, Zakonom o vanparničnom postupku), u skladu sa Ustavom Crne Gore i međunarodnim standardima, uređena su pitanja upotrebe službenog jezika, jezika u službenoj upotrebi, kao i upotrebe jezika pripadnika manjinskih naroda kao i drugih

manjinskih zajednica na područjima na kojima čine značajan dio stanovništva.

Posebno ističem činjenicu da je Krivičnim zakonikom u okviru Glave 15 koja definiše Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, Povreda prava upotrebe jezika i pisma (član 158), prepoznata kao posebno krivično djelo povrede ravnopravnosti.

Pitanje upotrebe jezika i pisma definisano je i Zakonom o objavljivanju propisa i drugih akata (član 12), na način da se zakoni i drugi propisi, kao i drugi akti, objavljuju na crnogorskom jeziku ćirilicnim, odnosno latiničnim pismom.

U procesu obrazovanja nastava se realizuje na crnogorskom kao službenom jeziku, kao i na jezicima u službenoj upotrebi.

U programu koji se donosi za nastavni predmet crnogorski – srpski, bosanski i hrvatski jezik i književnost, ćirilica se izučava kao prvo pismo od II razreda, a latinica se uči od sljedeće nastavne godine.

Sadržaj udžbenika i čitanke za ovaj nastavni predmet, za osnovno i srednje obrazovanje, pisan je pola na latinici, pola na ćirilici. Pismeni zadaci iz ovog predmeta se takođe rade na oba pisma.

Javne isprave, svjedočanstva i diplome, do školske 2014/2015. godine štampane su isključivo ćirilicnim pismom, dok se od školske 2015/2016. godine štampaju i ćirilicnim i latiničnim pismom.

Cjelokupna pedagoška evidencija od značaja za vaspitanje i obrazovanje učenika i rad škole vodi se na ćirilicnom pismu.

Obaveza izrade Programa za nastavni predmet crnogorski – srpski, bosanski i hrvatski jezik i književnost definisana Političkim dogovorom od 8. septembra 2011. godine, nije u potpunosti

realizovana. Komisija za izradu nastavnog programa nije postigla konsenzus u dijelu kojim se definišu uslovi učenja, čitanja i pisanja ćiriličnih slova, jer predstavnici srpske jezičke zajednice u Komisiji nijesu prihvatili predlog da sva djeca uče osnovne karakteristike sva četiri jezika.

Činjenice i podaci na koje sam ukazao jasno pokazuju da nema govora o kako kažete „evidentno neravnopravnom tretmanu srpskog jezika i ćiriličnog pisma“ od strane Države. Naprotiv, sve državne institucije su posvećene daljem unapređenju zaštite jezičkog bogatstva Crne Gore, jednakom tretmanu pisama koja čine dio naše zajedničke kulturne baštine.

Zahvaljujem Vam za mogućnost da crnogorsku i širu javnost upoznam sa stvarnim stanjem položaja srpskog jezika i ćiriličnog pisma u Crnoj Gori, što se nerijetko pokušava zloupotrijebiti u dnevnopolitičke svrhe. Dozvolite samo par kratkih komentara na pitanja koja ste otvorili u vašem obrazloženju.

Prvo, nijesam ja u govoru povodom obilježavanja godišnjice Prvog svj rata izrekao nikakvu novu ocjenu o Gavriilu Principu i o njegovom aktu. Citirao sam i tada samo ono što je u tom vremenu napisao Glas Crnogorca . Drugo, kada govorite o Mojkovcu i o Dubrovniku slažem se da bi nas sada rasprava o tome kako ko doživljava tragediju , odvela jako daleko i nemam namjeru da to otvaram, posebno ne ovakvim povodom . Vjerujem da se možemo složiti u jednome da se ispostavilo da ni jedno ni drugo nije bilo u interesu Crne Gore.. To je bilo moje upozorenje sa govora obilježavanja Desete godišnjice nezavisnosti. Nakon Mojkovca smo izgubili državu i nestali sa mape svijeta a nakon Dubrovnika takodje.... temeljnih vrijednosti crnogorskog društva. I zato je bilo

moje upozorenje, da izvučemo nauku, i da ce biti najbolje ukoliko budemo strikno slijedili ono što su naši nacionalni interesi.

Oko ovih potpisanih sporazuma , i konsekvenci koje bi trebalo da se podnesu u okviru partija, razumio sam vas. Zaista poštujem ono što je uradio vršilac dužnosti predsjednika Parlamenta,gosp Simović , ne želim da dezavuišem na bilo koji način njegovu ulogu, pretpostavljam da je odgovorno čitao Poslovnik i da je zaključio da pitanjima koja se strikno ne tiču aktivnosti i nadležnosti Vlade, ne treba da bude posvećen Premijerski sat . Dozvolite samo jedan komentar, ako je to najveći problem crnogorskog društva, šta će uraditi DPS sa onima koji su se eventualno ogriješili o zakon,onda ja ne brinem za budućnost crnogorskog društva. Nemojte da sumnjate, DPS-a će i sa tim problemom izaći na jedan odgovoran način na kraj, kao što je izlazila sa svim dosadašnjim problemima. Mislim, da mi imamo mnogo važnijih,težih,zahtjevnijih problema u crnogorskom društvu od problema bilo koje partije i partijskog života pojedinačno.

Zahvaljujem

Izdata dokumenta na 29.05.2016. godine

Lična karta	
jezik	broj izdatih dokumenata
Albanski	5750
Bosanski	1399
Hrvatski	515
Srpski - ćirilica	23368
Crnogorski-ćirilica	7477
Crnogorski-latinica	508277
ukupno	546786

Pasoš	
jezik	broj izdatih dokumenata
Albanski	6789
Bosanski	1490
Hrvatski	379
Srpski - ćirilica	9224
Crnogorski-ćirilica	2709
Crnogorski-latinica	374191
ukupno	394782

Uvjerenje o crnogorskom državljanstvu	
jezik	broj izdatih dokumenata
Albanski	630
Bosanski	104
Hrvatski	7
Srpski - ćirilica	787
Crnogorski-ćirilica	273
Crnogorski-latinica	35290
ukupno	37091

Izvod iz registra rođenih	
jezik	broj izdatih dokumenata
Albanski	1166
Bosanski	122
Hrvatski	11
Srpski - ćirilica	2070
Crnogorski-ćirilica	904
Crnogorski-latinica	112383
ukupno	116656

Izvod iz registra umrlih	
jezik	broj izdatih dokumenata
Albanski	59
Bosanski	20
Hrvatski	5
Srpski - ćirilica	565
Crnogorski-ćirilica	331
Crnogorski-latinica	15239
ukupno	16219